

Joan Mercadé Rius (Roda de Barà, 1935)

Texte autobiogràfic

Joan Mercadé Rius, fill de Josep Mercadé Arall i de Teresa Rius Colet, va néixer a Roda de Barà el dia 7 de setembre de 1935.

El matrimoni format per en Josep Mercadé Arall i na Teresa Rius Colet vivia a Roda de Barà, a casa de l'àvia paterna. L'àvia tenia una botiga de comestibles. En Josep era rabassaire de dos trossos de terra a la finca de Mas de Nin i treballava a una sinya, en règim de lloguer, entre la Carretera Reial (N340) i la via del tren de vora mar. La Teresa treballava a la fàbrica de teixits del poble.

En esclatar la guerra civil, el pare d'en Joan va haver d'anar al front quan va ser incorporada la seva quinta. En ser ferit, el van hospitalitzar al Monestir de Montserrat (hospital durant la guerra); després va tenir uns dies de permís a casa i, a la tardor de 1938, va tornar a marxar cap al front.

Amb la retirada de l'exèrcit republicà va ser internat a un camp de refugiats al sud de França, a les platges d'Argelès. Juntament amb altres companys seus del camp de refugiats va ser destinat a un batalló de treball per construir la "línia Maginot" (defensa francesa paral·lela al riu Rin). Tots ells van ser detinguts pels nazis que començaven a ocupar França, i portats al camp de concentració de Mauthausen el 6 d'agost de l'any 1940. Formaven part del primer contingent d'espanyols republicans que ingressaren en aquest camp. Va ser exterminat el 21 de desembre de 1941.

Al febrer de 1939 la Teresa Rius Colet va anar a Barcelona a fer gestions per marxar cap a França i poder reunir-se amb el seu marit. Allà va ser detinguda i empresonada a la presó de Les Corts perquè no tenia la documentació pertinent que es necessitava per poder desplaçar-se. Després d'un judici militar, va ser condemnada a 6 anys de presó "por apoyo a la rebelión".

Mentrestant el fill, Joan Mercadé Rius, amb l'absència dels pares vivia a Roda de Barà, acollit a casa d'una tia, germana de la mare. Al setembre de 1940, la Teresa Rius Colet va ser alliberada i tornà al poble. A la fàbrica de teixits no la van admetre a treballar per ser la dona d'un republicà. Alhora, per

malaltia de l'àvia la botiga estava tancada, i llavors la Teresa va decidir anar a treballar a una fàbrica de teixits de Barcelona.

En Joan va continuar vivint a casa de la seva tia a Roda de Barà, fins que als 12 anys es va traslladar a Barcelona amb la seva mare i començà a treballar d'aprenent a una ferreteria i a les nits estudiava el Peritatge Mercantil. Als 16 anys s'incorporà a una empresa multinacional com administratiu fins a la seva jubilació, als 62 anys.

Durant tots aquests anys, mogut per inquietuds socials, en Joan va estar lligat a associacions i moviments catòlics, socials, catalanistes i polítics. Es va casar, té un fill i actualment, des de la seva jubilació, ha retornat a Roda de Barà, a la casa paterna on va néixer. Participa en diferents associacions de moviment ciutadà i és soci fundador d'una associació republicana.

Desembre de 2011